

ФОРМИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ДЕТСКАТА ГРАДИНА И СЕМЕЙСТВОТО

В семейството родителите са първоучители на своето дете. Те имат безспорна роля за социализацията му и спомагат за приобщаването му към общочовешките ценности.

За да съхрани своята цялост, днес българското семейство инвестира икономическите си и духовни дадености в разнообразни по своя характер дейности. Изграждането на нова „гледна точка“, съобразно новите условия, се оказва труден и бавен процес, който поставя на сериозни изпитания ценностната система на семейството. Загрижени повече за икономическото оцеляване и благополучие, родителите оставят на по-заден план възпитанието на детето си или оставят това задължение основно на педагозите в детската градина. Поради тази причина на детската градина, като първата социална единица, в която попада детето извън семейството, се пада отговорността да положи основите на реално, ефективно, научно обосновано сътрудничество с родителите. Това означава, че едно от водещите ѝ направления трябва да бъде своевременно, целенасочено, технологично организиране на процеса на взаимодействие в системата детска градина – семейство.

Това взаимодействие е организиране и провеждане от детската градина система от дейности, насочени към обогатяване и усъвършенстване на психолого-педагогическата култура на родителите и хуманизиране на възпитателните нагласи към детето.

Познаването от педагогическия екип на проблемите, с които се сблъскват родителите от различни модели семейства при възпитанието на децата, е основата, върху която могат да се разработват индивидуални, диференцирани и комплексни подходи за подкрепа и облекчаване на родителите при решаването на специфични задачи във възпитателния процес.

Съвременното предучилищно възпитание се съобразява с ролята на семейното възпитание, но по принцип консервативната традиция да се подчини семейството на

влиянието на детската градина се запазва. Приема се идеята за оптимизиране на взаимодействието „детска градина – семейство”, семейството се разглежда като фактор за потенциално позитивно влияние върху детето, но в процеса на сътрудничеството то не се интерпретира като равностоен субект, а по-скоро като обект на въздействие от страна на детското заведение.

Перспективите за усъвършенстване на взаимодействието зависят до голяма степен от отношението на семейството към образователно-възпитателния процес в детската градина. Актуална е задачата за диференциране на конкретни типове поведение на родителите, обособяващи съответни модели на взаимоотношения с детето и модели на поведение спрямо конкретни педагози и детската градина като групов образователен субект.

Могат да се посочат някои особености на взаимодействието:

Взаимодействието между детската градина и семейството в практически план се възприема като педагогическа просвета, а не като педагогическо образование на родителите, като направляващи въздействия от страна на детската градина към семейството. Следствието е липсата на обратна връзка с родителите и непълноценното използване на възможностите на семейното възпитание.

Реализацията на актуалната задача за оптимизиране на взаимодействието „детска градина – семейство” предполага проучване на представите на родители и педагози за себе си и едни за други, за отношението им към формите, методите и средствата на сътрудничество. Наличието на частни експериментални проучвания показват, че родителите обикновено са удовлетворени от сътрудничеството с конкретните педагози, отколкото от взаимодействието с детската градина като цяло. Това е така, защото реалните сфери на сътрудничество са свързани със ситуативните поводи относно поведението на детето в рамките на деня (режим, занимания, успехи, проблеми, конфликти с връстниците) и организационните форми (какво да се научи и донесе от дома, финанси). По този начин формата „поддържане на постоянна и системна връзка” става повече постоянна, отколкото системно-съдържателна.

В по-малка степен предмет на общуването са перспективите в развитието на детето (психолого- педагогическите тенденции, частни корекционно- профилирани проблеми).

Позициите на родителите относно потенциалните сфери на взаимодействие с детската градина са свързани именно с желанието за общуване по такива поводи. Педагозите очакват повече от личностните качества на родителите, имащи отношение към организацията на образователния процес в детската градина – отговорност, активност, заангажираност. Координацията на двете страни е най-оптималното средство за възпитание на детето, за запълване на пропуските в това сътрудничество.

Педагозите и родителите трябва да работят заедно, за да развият сътрудничеството помежду си. Общуването, уважението, приемането на различията и интересите на детето формират основите на добрите взаимоотношения.

Родителите имат нужда от познания за развитието на детето си, защото те ще им помогнат да придобият реална представа за него. Родителите трябва да се насърчават, за да са по-заинтересовани от възпитанието и обучението на детето си.

В предучилищна възраст е много важно семейството и детската градина да разговарят свободно и открито за детето и неговите дейности. Детската градина и домът са тясно свързани помежду си, затова, колкото по-добре общуват помежду си, толкова е по-голяма подкрепата, която получава детето, за да натрупа положителен познавателен опит.

За да се помага всички действия и отношения в детската градина да бъдат в полза на детето и да не противоречат на ценностната му система, изградена в семейството, е необходима действена връзка между семейството и детската градина. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции.

Има много начини за общуване със семейството и за осигуряване на неговото по-активно участие във възпитанието на детето. Съществуват разнообразни форми, средства, подходи, стратегии, които отговарят на потребностите на различните семейства:

- 1 *Времето, когато родителите водят или вземат детето от градината.*

- 2 *Съобщения и бележници* – размяната на съобщения е резултатно средство за осигуряване на непрекъснато общуване.
- 3 *Таблата за съобщения* са друг начин за размяна на информация.
- 4 *Бюлетините* също са добър начин и средство за връзка със семейството.
- 5 *Консултации* – те са с продължителност от 30-40 мин., в удобно за родителите време.
- 6 *Родителските срещи* са утвърдена форма за общуването.
- 7 *Открити моменти от живота на детето в детската градина*- учебни ситуации, празници и развлечения, „отворени врати“ за родителите във всеки удобен за тях момент от режима.
- 8 *Отчет* – трябва да е написан в позитивен тон, като се акцентува на силните страни, а проблемите да се посочват пряко и обективно.
- 9 *Посещения по домовете* е много полезна практика, но за съжаление намира по-малко място в общуването.

За да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето е необходимо утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители да се изгражда на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение.